

alá csoportosult. A magyar história legdícsőbb korszakában, a magyar szabadságharc idejében, a Lenkey-huszárokkal együtt a Hadik-huszárok is átjöttek a magyarokhoz és harcoltak az osztrákok ellen. A Hadik-erred színmagyar volt mindig, bár hivatalos nyelve a német, lélekben magyar ma is. Az ünneplő ezred futaki Hadik András gróf nevét viseli örök időken át és így természetesen ez ezred ünnepe legközvetlenebbül érdekelt rész Zemplénvármegye főispánjának családját, a Hadik-Barkóczy családot illeti és így mi zempléniek is élénkebb szemmel figyeljük az ünnepi készülődést, mely vármegyénk egyik első főúri családját készült méltóan szép alkalommal, méltó pompával fogadni.

Saját kiküldött tudósítónk érdekesebb és aktuálisabb részleteket is fog majd közölni az ünnepség lefolyásáról, addig is itt adjuk az ezred nevéhez és történetéhez fűződő hozzáinkat küldött részleteket:

Arad, júl. 5.

A Hadik-huszárezredet 1702. március 27-én alapították. A spanyol örökösödési háború idejében kötötte meg az egyezményt I. Lipót császár és gimesi Forgách Simon gróf. Az egyezmény nemetül van kiállítva és ez a felirata: *Convention mit Forgách wegen Werbung eines Husaren-Regimentes*. A *Convention* szerint az ezrednek tíz, egyenkint száz emberből álló századból kell állania. Minden huszár után (auf jeden tauglichen Hungarn) harminc tallér volt kikötve, április végén pedig az ezrednek készen, felszerelve kellett lennie. A toborzás helye: Pozsony, Győr, Seprén, Moson és Vasvármegyék területe volt. Első törzstisztsíjait az ezrednek Esterházy Gáspár gróf és Csáky Tamás gróf voltak. Az első uniformis világozókat, zsinóros dalmány, görbe kard tarsolylyal, pisztoly és karabély volt. Az ezred zászlója fehér selyemből készült, egyik oldalán Szűz Mária képével, a másikon a császári kétéfű sással.

A kuruc időkbe esik az ezred első nevezetes eseménye. 1703. telén Forgách gróf, az ezred-tulajdonos azt a parancsot kapta, hogy a felső-magyarországi hegyek közt harcoló Rákóczi csapatai ellen a parancsnokságot vegye át. Forgách ekkor azt az ajánlatot tette, hogy ezredét is magával viszi; amit azonban nem engedtek meg neki. Jól tudták ugyanis a császáriak, hogy Forgách Rákóczi híve. És egy év múlva Forgách csakugyan Rákóczi szolgálatába állt s ekkor *Lehoczky* Márton alezredest nevezték ki császári pátenssal az ezred parancsnokává. Az ezred egyik része Forgáchsal átment a kurucokhoz, a többi nagy sebtiben a bajok ellen vezérelték.

Az ezred résztvett a spanyol örökösödési háborúban, majd a törökök ellen küzdött. A franciák ellen 1734-ben harcoltak, 1737-től kezdve újra a törökök ellen, ezután az osztrák örökösödési háborúban, majd a bajr háborúban vettek részt. A francia forradalmi háború folyamán Napoleon ellen is küzdött az ezred; résztvett az *asperni* és *wagrami* csatában (az utóbbiban az ezrednek száz embere és százhetvenyole lóva maradt a csatatéren.) Kiténtette magát az ezred 1809. április 22-én az *Eggmühl* mellett Napoleon ellen vívott csatában, mely ugyan az osztrákok vereségével végződött, de az ezred nagyon vitézül viselkedett. A Hadik-huszárezred összesen 419 ütközetben, csatában és táborozásban vett részt; ezekben elesett és sebet kapott az ezrednek 162 tisztje és 3072 legénye. A dícsőség statisztikáját jelentik ezek az adatok.

Hadik András gróf, kinek nevét az ezred viseli, 1732-ben lépett a hadsereg kötelékébe a Desseffy-huszá-

rokhoz (a mai Hadik-huszárezredhez). Itt kezdte katonai karrierjét. Eleinte Szavojai Jenő herceg esapataiban a törökök ellen harcolt. Életének legszébb győzelme az volt, a mikor Mária Terézia katonáinak élén bevonult a poroszok fővárosába, Berlinbe. Innen a gróf gavaléros ajándékot hozott haza eszászárójának: a berlini tanács által ugyanis két *tucat keztyűt* készítettett, a melyre berlin városának téréképe volt hímézve. Ezeket a keztyűket a győzelemjelül átnyújtotta Mária Teréziának, kinek nagyon tetszett a kedves, elmés ajándék. Hadik András gróf, a hogy a katonaságot otthagya, budai kormányzó, majd Bács vármegye főispánja lett; 1774-ben pedig a *Hofkriegsrath* elnöke. 1790-ben huszonnégy esata dícsőségével hunyt el Mária Terézia legkedvesebb katonája.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Személyi hírek. *Matolai* Etele alispán Szinnaról, hol a szolgabírói hivatalt vizsgálta meg, illetve a felfüggesztett főszolgabíró ellen a fegyver eljárást megelőző vizsgálatot foganatosította, ma visszatért Ujhelybe. — *Dongó Gy.* Géza vármegyei főszámvévő, megrendült egészségének helyreállítása érdekében, hosszabb szabadságot folytatott.)

(A vármegyei főorvosi lakás újjáépítését a tegnap megtartott versenytárgyalás után ma adta vállalatba a vármegyei gazdálkodó választmány. Harman nyújtottak be ajánlatot, névszerint *Klein Izidor* és *Zombory János* sátoraljujhelyi építész-vállalkozók, ugyszintén *Fekete Fülöp* mérnök vállalkozó Kassáról. Hármuk közül *Zombory János* tett legelőször ajánlatot 15 25/0 (2791 K. 47 f.) árengedménnyel a 18,425 K. 57 f.-re költségvetéssel öszszegből. A *Klein Izidor* árengedménye 10 3/0, a *Fekete Fülöpé* 9 3/0. Így a *Zombory-féle* ajánlat 1077 K. 89 f.-el, illetve 893 K. 64 f.-el lévén o'csöb a *Fekete* illetve *Klein* féle ajánlatoknál, a gazdálkodó választmány *Zombory Jánost* bizta meg a szóban levő építkezéssel egybe függő helyhatósági intézkedéseket sürögősen foganatosítsa. A régi épület lerombolása, az újnak f. l. építése az ez évi ősz végeig befejezendő.)

(Versenytárgyalás. Emlékeztetjük az érdeklődőket, hogy a vármegyénél e hó 14-én d. e. 9 órakor kezdődik az a versenytárgyalás, melyen egy évre biztosítják az irodai szerek, egyenruházati cikkek és a tűzifa szállítását. A versenytárgyaláson részt venni kívánók írásbeli zárt ajánlatokat adhatnak be e hó 12-éig az alispáni iktatóhivatalba.)

(Városi közgyűlés. Sátoraljujhely város képviselőtestülete e hó 5-én *Székely Elek* polgármester elnöke alatt népes, rendkívüli közgyűlést tartott. — Tárgysorozat első pontját id. *Meczner Gyula* indítványára *Szöllösy Arthur* képv. tag. indítványa a *Kossuth Lajos* által lakott háznak emléktáblával való megjelölése képezte. Utána id. *Meczner Gyula* és társainak *Kossuth-Lajos* 100-ik születési évfordulójának megünneplése tárgyában beadott indítványát fogadta el egyhangulag a képviselő testület. A hazafias érzés sugallta indítványokat igaz örömmel és lelkesedéssel fogadta a képviselőtestületnek minden egyes tagja. A végrehajtás keresztülvitelére a polgármester elnöke alatt 32 tagú bizottságot küldött ki. — A törvényeségi palota helyének kijelölése ügyében kelt törvényhatósági határozatból kifolyólag *Grünbaum Simon* és társai abbéli kérvénye, hogy a palota helye a *Korona- és Beresényi* utca sarkán jelöltesse ki, — újabb határozat hozatala céljából a törvényhatósághoz terjesztetni rendeltetett. — A vármegye törvényhatósági bizottságának az 1900. évi pénztári számadások jó-

vághagyására vonatkozó határozata tudomásul vétetett. — A város történetének megírására vonatkozó polgármesteri előterjesztés a következő rendes közgyűlés napi rendjére tűzött ki. — dr. *Wlassics Gyula* vallás és közokt. miniszternek a f. évi jun. 3-án tartott iskolai ünnep alkalmából hozzá intézett távirati üdvözlésre küldött köszönő levele, — melyet annak idején lapunkban is közöltünk — éljenzéssel tudomásul vétetett. — *Vencsellő* község kérvényére vonatkozólag, — melyben a tisztai két hidas vámszedési jogának engedélyezése tárgyában állt, — a képviselő-testület, mint erre nem illetékes, nem határozott. — A *Kossuth-szobor* helyének kijelölése tárgyában kelt belügyminiszteri határozat értelmében a kiküldött bizottság az ügynek a napi-piac elhelyezési ügyével együttes tanulmányozására és véleményes előterjesztés fételére felhivatott. — A közsegélyezés módjáról és mérvéről alkotott szabályrendelet jóváhagyást nyervén, kihirdetett. — A kisdédő-bizottságba dr. *Hornyay Béla* helyére *Horváth Endre* választott meg. — *Dick Péter* marosvásárhelyi lakos a kövezeti vám és piaci helypénzszedési jogok bérbeadására vonatkozó határozat ellen beadott felbbezésével elutasított. — Végül a szervezkedési szabályrendelet módosított és a tisztai fizetések rendezettek. Ezzel a rendkívüli közgyűlés véget ért.

HIREK.

A tarnai pap.

— Visszaemlékezések. —

A 70-es évek elején főtisztelendő Szlavik Jeromos volt a Nagymihály melletti Tarna községbeli görög katolikus hívők lelkipásztora. Jámor, istenfélő ember, kinek minden ügye-kezte oda irányult, hogy a reá bizott „bárnykákát” öszszertartsa a azoknak lelkét „esizmástól” a mennyországba liferálja. Ezen jó tulajdonságai mellett kiváló művész is volt főtisztelendő Szlavik uram, amennyiben az isteni szikrát, a bort, művésziesen itta! Ebbeli művészetének gyakorlása által sokszor kísért ugyan az „Európai egyensúlyból”, de ez mitsem változtatott az istenfélő lelkiatyja népszerűségén. Megszállva az isteni szikrától, vulgo „szamorodnítól”, „mindent róza színben látott, csak hível volt ilyenkor elégedetlen; ezen elégedetlenségének számtalanszor a legkiméletlenebb „Abrahám a Santa-Clára”-féle modorban adott kifejezést. Egy ízben, midőn a szószékről, — Európai egyensúlyában teljesen inogva — az utolsó itélet-nap borzalmait esetelné, hível az „ingó főpap” szemléletében, nevetve adott jelét azon nézetüknek, miszerint mégis csak mozog a föld, a lelkiatyja fejtegetésének nemes hevében ilyenképpen inté figyelmre és magába szállásra szeretett bárnykáit és kosait:

„És ha majd az Ur az itélet-napon kérdezendő tőled, Szlavik barátom, miképpen teljesítetted földi feladatodat, miképpen nevelted reád bizott „bárnykákát”? így fogok felelni: Uram! mennyei Királyom, nem bárnykák voltak azok, hanem disznók!”

Hogy ilyen „magába szállást” követelő intelmei leghangosabb, mennydörgésszerű kacajjal honoráltattak, az képzelhető.

Élt akkoriban Tarnán egy igen jovialis főúr, a jókedvűségéről általánosan ismert, boldog emlékü Sztáray Ferdinánd gróf, ki főtisztelendő Szlavik uramnak gyengéjét ismerve, sokszor a legfureszabb helyzetbe hozta nevezett lelkiatyát. A nemes gróf kifogyva látszott már humoros ötleteiből, midőn egy „Epstein” nevű bűvész érkezett Nagymihályba, ki ügyességéről általánosan ismeretes volt. Néhány estét rendezett már Epstein Nagymihályban, a vidékről is számosan látogatták az előadásokat, Szlavik Jeromos uram is megnézte az elő-

dást, s másnap — járásos lévén a kastélyba — elragadtatással beszélte el a grófnak Epstein csodaművészetét. A grófnak megvillant agyában az eszme, s a lelkesedő főpapot másnapra ebére hívta meg kastélyába. Epstein kihozatta Tarnára, tartana kastélyába előadást válogatott műsorral. Epstein másnap reggel a gróf fogatán érkezett Tarnára. Midőn a nemes grófnak bemutatkozott, az az előadást délutáni hat órára állapította meg. Addig is bűvészetéről beszélgetve, a gróf elbeszélte neki a pap által hallottakat, s kérdezte, hajlandó volna e tervezett tréfát végigjátszani. Epstein természetesen kész volt a papot láthatatlanná varázsolni; a gróf öszszes eseléideinek szigorúan meghagyta, hogy ha a főtisztelendő ur hozzájuk fordulna valamiért, azt feleljék: „Hallani, halljuk ugyan főtisztelendőségedet, látni azonban nem látjuk. Főtisztelendő Szlavik uram délben 1/212 órakor jelent meg ünnepi dísz ornatásban, de hogy a dísz uniformist az éjjel esett hatalmas zápor okozta sárban el ne rondítsa, vagy talán az ünnepi aktusnak nagyobb fényt kölcsönözzön, fogatán hajtattott fel a kastélyba. A gróf ur ezt látva, titkárijával egy bankót küldött le a kocsisnak s eseléidei által hasonló szigorú parancsát tudatta a főpap kocsisával.

Az ebéd tállalásáig a gróf dohányzóban társalgott a főpappal és Epsteinnal. Epstein, a gróf által instigálva, a leglehetőlenebb dolgokat állította, s szörnyen elhajtván a sulykot, többek közt azt is állította, miszerint ő képes egy élő embert láthatatlanná tenni. Főtisztelendő Szlavik uram ezt már sehogy sem volt hajlandó elhinni. Az inas az ebéd tállalását jelezve, a társaság az ebédőbe vonult, asztalhoz ültek. — Ekkor a főpap, kinek oldalát fürta a láthatatlanná tevés processusa, ismét hitelenségének adott kifejezést. — A gróf és Epstein titkos jelt váltottak, mire Epstein nagy ceremónia közben feláll, mindennemű hókusz-pókust tett a pappal, majd láthatatlannak jelentette ki Szlavik Jeromos főtisztelendőségét. Az inas — instructiójához hiven — az ebédet feltálalta, de consequensen a papot nem kínálta az étellel. — A főtisztelendő ur izgett-mozgott szakén, sóvárgó pillantásokat vetve a falatozók tányéra felé, s midőn legkedvencebb ételét, a fogoly-pecsenyét szolgálták fel, kétségbeesetten rántotta meg az inas frakkját: Hát engem nem kínálsz meg ebéddel? Az inas látható consternációval jelenté ki, miközben a tágas teremben fűrészelve nézett körül; Hallani, hallom ugyan főtisztelendőségedet, de látni, nem látom! A pap hangos szitkozódással ugrott fel székéről: Engem meg akarnak tréfálni? s rohanat a konyhába, hogy korgó gyomrát majd ott kielégíti. . . . Mérgesen rivalt ra a szakácsnóra: Adj ennem! Mire a konyhában jelenvottuk kórusban feleltek: Hallani, halljuk ugyan főtisztelendőségedet, de látni, nem látjuk. Ezen kijelentés megremegteté egy kissé főtisztelendő Szlavik urat, de csakhamar magához térve, lerohant kocsisához az udvarra, s dörögve, parancsolá: „János, fogj be, megyünk haza, egy pereig sem maradok itten, hol az embernek enni sem adnak!” De ki írja le ő főtisztelendősége megdöbbenését, midőn kocsisa egész megrémülve keresi maga körül urát! „Hát vak vagy, te ostoba, számár!” — riad rá méltó gerjedelmében a főpap. — „Látni nem látom, de hangját hallom, jéj mylosz!” Szlavik Jeromos főtisztelendő remegni kezdett! — „Hát csakugyan nem látsz János!” — „Bizony Isten nem látom főtisztelendő úr.” Ez az újabb — esküvel pecsételt — kijelentés végkép leveré Szlavik uramat lábáról! Hát ő csakugyan láthatatlan? Ez a bűvész képes volt őt megbabonázni? S a hitetlen hinni kezdett. Remegve ment fel az ebédőbe s ünnepélyesen kért bocsánatot Epsteinól, hogy kétkedni mert tudományos hatalmában, Epstein

megbo
a papn
ebédet
Ez
szájon
tisztel
stein
hányta
Ig
azt óh
logról
Ur ité

inket
fizete
hogya
ket, v
már
deni

Moln
Wek
róság
leesen
látott

rospa
12-ér
Maris
elemi
Lajos
igazg

ref. t
jött
mond
Józse
hagy

nap
szinh
„Bod
kát a
ben
tést
illetv
mind
tétj
gyűt
ben
édes
e. is
után
„Al
taná
körü
ötös
esal
teml
vesz

sz
taná
vérb
egy

kész
sátor
köre
básu
mely
teke
a sz
nepe
ték.
ezen
küld
A r
buzg
tosít
és f
sunl
kell.
kosz
ték
kés
a r
telé
még
ünn

fol
ker

e m
való

megboesított, mire a gróf parancsára a papnak felszolgálták a visszatartott ebédet.

Ezen tény még sokáig forgott közszájon, mindenki kacagott Szlavik főtisztelendő ur esetén, s szegény, Epstein nevének említésekor ájtatosan hánytá magára a keresztet.

Igy járt a hitetlen főpap; csak azt óhajtanám tudni, vajon ezen do-logról miképpen számol majd be az Ur ítélőszéke előtt?*

Guseo Ferenc.

Felkérjük t. előfizetőinket és mindazokat, kik az előfizetéssel hátrálékban vannak, hogy úgy a hátrálékos összegeket, valamint az új előfizetést a már küldött utalványon beküldeni méltóztatassanak.

A kiadóhivatal.

— **Wekerle Sándor Kelecsenyben.** Molnár István nyug. főispánnak veje: **Wekerle Sándor**, a közigazgatási bíróság elnöke családjával együtt Kelecsenyben apósának legszivesebben látott vendége.

— **Esküvő.** Kraft József, a sárospataki tanítóképző tanára e hó 12-én esküszik örök hűséget **Dezső Mariskának**, a nagymihályi állami elemi iskola volt tanítónőjének, **Dezső Lajos** sárospataki tanítóképző-intézeti igazgató leányának.

— **Uj dékán.** A sárospataki ev. ref. theol. akadémia dékánja közbejött körülmények miatt állásáról lemondott. A theol. tanári kar **Rohoska József** tanárt választotta meg az árván hagyott állásra.

— **Huszonöt éves találkozó.** Holnap d. u. lélekemelő szép ünneplés színhelye lesz ismét Sárospatak. A „Bodrog-parti Athen” falai közt találkat adtak egymásnak a tanító-képzőben 25 évvel ezelőtt tanítói képesítést nyert, máig is életben levő tanítók, illetve kántorok, a magyar szélrózsa minden irányából. A holnapi nap esztétjét zárt bizalmas körben töltik együtt, ahol kedélyes beszélgetés közben felidézik kölcsönösen a multak édes jelenéseit. Másnap, júl. 10-én, d. e. istenítiszteletet végeznek. Templom után valamennyien tisztelnek az „Alma mater”-nek és a tanítóképző tanártestületének. — Délben tágasabb körű közebed lesz, melyen a „huszonötös”-eknek ez alkalomra megjelenő családtagjai, ugyszintén velük egyetemben a többi érdeklődők is részt vesznek.

— **Jogakadémiai igazgató.** Kérészy Zoltánt, a debreceni jogakadémia tanárát, Kérészy Gyula mérnök testvérbátyját a debreceni jogakadémia egyhangulag igazgatójává választotta.

— **Zászlószentelés.** Nagy ünnepre készül a magyar királyi államvasutak sátoraljuhelyi dal-, zene- és önképzőköre. Augusztus hó 17-én nagyszabású zászlószentelési ünnepet tart, melyre már meghívta a társaság-ületek is. Már most is nagy azoknak a száma, akik a zászlószentelési ünnepben való megjelenésüket bejelentették. Itt lesznek a budapesti, debreceni, miskolci és más műhelyek küldöttei számos vendéggel együtt. A rendezőség fáradságot nem kímélve buzgólkodik az ünnep sikerének biztosításán és fényének emelésén. Nagy és fényes ünnepet akar, mely városunk történetében maradandó emléket kell, hogy hagyjon. Legujabban a koszorus lányokat hívták meg és kérétek föl tisztók elfogadására. Az előkészítő munkálatok befejezése után a rendezőség kiboosátja a zászlószentelésre szóló meghívókat. Megemlítjük még, hogy a zászlószentelés sok más ünnepséggel is egybe lesz kötve.

— **A sárospataki ev. ref. énekkar** folyó hó 6-án a sárospataki Kossuth kertben jótékonycélu nyári tánemu-

* Hiteles forrásból hallottam elbeszélni e megtörtént eseményt, igyekezve azt száraz valóságában visszaadni.

latságot tartott, melyen nagy számu közönség vett részt. A kedélyes mulatság a reggeli órákig tartott és szép anyagi eredményt hozott. A mulatságon ott volt a közel vidék sok szép leánya is.

— **Ötven éves találkozó.** Ez uton felkértek mindazok, akik az 1851. 1852-iki tanévben a kassai r. kath. főgymnázium VIII. osztályát látogatták, valamint azok is, kik más iskola látogatása után 1852. évben az érettségi vizsgát Kassán letették, sziveskedjenek az esetleg f. é. szeptember 10-én Kassán megtartandó felszázados jubiláris összejövetel céljából **Münster Tivadar** kir. tanácsos kassai polgármesternél, iskolatársuknál f. é. július hó végéig jelentkezni.

— **A városi kaszinó** — mint jeleztük — folyó hó 12-én tartja nyári tánemulatságát a „Nyul”-hoz címzett kerthelyiségben. Az idei nyárnak ez az egyedüli mulatság, melyet a mult hó 21-én a hirtelen eső „elmosott”, — most azonban remény van arra, hogy az idő kedvezni fog, ami ha tényleg bekövetkezik, ez lesz az idén a legsikerültebb nyári mulatságok egyike. A júliúlásra annyian készülnek, hogy a siker máris biztosítva van.

— **A munkaszünet kiterjesztése.** A Magyarországi Katolikus Egyesületek Országos Szövetsége folyamodott a képviselőházhoz, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt akként módosítsák, hogy a munkaszünet ne csak a vasárnapokon és Szent István napján, hanem a kereszténység főbb ünnepein, nevezetesen legalább is Karácsony, Újév, Urnapja, Nagyboldogasszony és Mindszente napjain is legyen kötelező.

— **A dohánygyári munkások** e hó 6-án tartották a Nyul-kert tánc-helyiségében nyári mulatságukat. A júliúlásra jó idő kedvezett; közönség, különösen táncra készülő leány anynyi volt, hogy kifutotta volna belőle két majálásra való is. A munkások tánemulatságát megtisztelték látogatásukkal a dohánygyár tisztviselői is. A párok fesztelenül és kitünő animóval járták a táncot kiváló kivrardigt. A mulatság a Kossuth-szobor javára tekintélyes összeget jövedelmezt.

— **Akit háromszor temettek el.** Érdekes dolgot írnak Beregszászról: Mult év augusztus havában történt, hogy Felső-Vereckén Matola Jurkó ottani lakost udvarán halva találták. Felesége és ennek szeretője ellen merült fel a szörnyű gyanu, hogy eltették a férjet láb alól. Mire azonban ez a hír kiszivárgott, akkorra már Matola Jurkót eltemették, s a kiszállott bizottság őt már exhumáltatta, s felboncolás után újból eltemették. A megbolygatott holttest azonban még most sem érte el végleges nyugalmát. Az történt ugyanis, hogy az igazságügyi orvosi-tanács annak megállapíthatása céljából, vajjon Matola Jurkó megfojtották-e, vagy szívszélhűdés ölte meg, megkereste a kir. törvényszéket a holttest újabb kiásatása, s Budapestre küldése iránt, ami megis történt, ahonnan aztán a napokban visszaküldték a hullát, melyet Felső-Vereckén most már harmadszor s remélhetőleg utoljára temettek el.

— **Köszönetnyilvánítás.** Munkácsi Sütő Istvánné szül. br. Fischer Margit urnő Rimaszombatból 100, azaz száz koronát küldött hozzám a következő sorok kíséretében: „A gálszécsi ev. ref. templom, mint a magyarság egyik végvára felépítéseinek költségeire, — adományul.” Midőn ömeltősága nagybecsű ajándékát szivem teljességéből megköszönöm: egyuttal kívánom, hogy adjon az isteni gondviselés hazánknak sok ily nemes gondolkozású róm. kath. vallásu honleányt. **Péter Mihály** ev. ref. lelkész.

— **Kéménytűz** volt e hó 5-én este a vármegye tulajdonát képező főorvosi lakásban; a tűz erősen csapkodott ki a kéményen, s továbbterjedését csak a tető esérépedele s a közelben lévő fogházrók akadályozták meg.

SZÍNHÁZ.

A színházakat bezárták.

— Fővárosi levél. —

Budapest, július 6.

Ez volna a valódi holt szezon hirdetője. De mivel e színházak irodalmi és művészi határai a fővárosiak által ugynevezett Mucsára is kiterjednek, vizsgáljuk öszintén és elfogulatlanul az elért eredményt.

Olyan darab, mely sokáig emlékeztetéssé tenné az idei évadot, nem került színre még azokban a színházakban sem, melyek az ugynevezett színvonalra dolgoznak. Nagy irói talentum, nagy színész nem került a főlszínre az ismeretlenség homályából. Régi témák, rosz ötletek, sánta versek özöne árasztotta el a magyar színpadokat. Eredeti írónk művei között mindenestre akadt néhány figyelemreméltó irodalmi termék is, de ezeket az idén a közönség nem tüntette ki valami viharosan tetszése jeleivel. Az ismert szerelmi törtéteket láttuk, sok szót, borzasztó sok szót, megdöbbentően sok, véget nem érő szótengert. A szindarabírás technikája azonban nem haladt; az idén is fájdalommal győzdöttünk meg arról, hogy a Sardouk, a Dumas filc-ek nem teremnek minden bekörben, s a szindarabírás művészete is csak a hosszú századévek kultúrájának talaján virágozhatik. A magyar darabok még csodálatosan naivak, a magyar szerzők, még a legkiválóbbak is, még mindig csak egy jó felvonást képesek produkálni, s a karrikaturák kedvéért elhanyagolják az életet. Nem az irói öntudat, a szigorú önfegyelem viszi őket, hanem a tolluk szépsége. Öletességük se annyira a helyzetből folyik, mint inkább néhány összegyűjtött jó vagy rosz vicc kedvéért csinálják darabjukban a helyzeteket. S végül: nyelvük még mindig nem a beszélő személyek, tehát a színpad nyelve, hanem az irodalmi nyelv, melyet senki se beszél. A természetesség, a francia színpadi munkák óriás ereje, majdnem teljesen hiányzik a magyar színpadi termékekből.

Láttunk külföldi darabokat is: többnyire régieket és gyöngéket. Az újak majdnem kivétel nélkül abból a genre-ből valók, melyeknek csak egy a jogcímük: hogy az iró pénzt keres velük. A reprise-ek közt a régi, regényes iskola tiszteletreméltó romjait láttuk, elfeledett chef d'oeuvre-eket, melyeknek már a saját hazájukban sincs becsületük. Nálunk nagy garral kerültek színre, többnyire csak azért, hogy egy színész — más szerep híján — diadalt arasson velük.

Az operettszínházokról ne is beszéljünk; itt még mindig az a divat járja, melynek a primadonna szoknyacsakaja, harisnyácskaja, nadrágocsakaja a legfőbb motívuma. Csupa acska, ecseke az egész operettirodalom, csupa kiállhatatlan, éretlen affekció. Az előadások slulusához alkalmazkodik a darabok stílusa is: csupa negédes hülyeség, kiállhatatlan pikantéria, újra fölmelegített, s most már hatástalan helyzet, belefúlasztva egy sereg lopott vagy együgyü áriába. Hol a korszak, mely Offenbach remek műveit, a Plaquette édes, romantikus költészetét produkálta? Ma már az operette iró nem is gondol arra, hogy irodalmi színvonalon álló, komoly munkát alkosson, hanem csupa slageren, truc-on excentrikus fogáson töri a fejét. Megdöbbentő éretlenség mindenütt, hazug édeskedés, mely többé az okosabb gimnázistákra se hat. És ami a legbosszantóbb: e rémesen elsőrendű semmisségeknek lapjaink néha olyan fontosságot tulajdonítanak, mintha egyegy buta kis operettől, egy kulisszapletykától, egy szereposztástól függene a magyar haza sorsa. A legsilányabb intimitásokat olyan széles eszetkezeléssel tárgyalják, mintha a közönség még mindig a hetvenes évek divatját követve, jobban érdeklődne a primadonna nadrágocsaká-ja, mint az ideai buzatermes iránt. Pedig a közönség

ma már ugyancsak torkig van ezzel a régente is neveléses kultusszal.

A színházak idei mérlegét lezárva, kénytelenek vagyunk azzal végezni sorainkat, amivel elkezdtek: hogy a csővezetők jól működtek s a záporpróba kitünően sikerült. Ez ugyan nem sok, de mégis valami.

TANÜGY.

— Finevelő intézet (Convictus).

A sátoraljuhelyi főgymnáziummal kapcsolatban finevelő intézetet rendezett be a piarista-ház főnöksége. Ezen intézmény a jövő 1902—3. tanévvel folytatólagosan életbe lép. Azon tanulók, akiknek neveltetése ezen konviktusban történik, tanárok felügyelete és tanulmányaikban azoknak vezetése mellett megy végbe. Azok a szülők, kik fiaikat pap-tanárok nevelésére és gondozására óhajtják bízni, minden bővebb felvilágosításért forduljanak **Horváth Sándor** sátoraljuhelyi piarista házfőnökhöz, ki készségesen tudósítja a konviktus feltételeiről.

KÖZGAZDASÁG.

* **Érik a gabona.** Az aranykalásztól dus ékes rónaságnak messze hullámzó tengerén a szem immár nem soká gyönyörködik. Megszámlálva a napok és az éret élet földre dül az éles kaszapenge suhintása előtt. Ellepik a paesirta kedves danájának téres mezejét az aratók tarkálló seregei és megpendül a kasza, véres lesz pengéje, ah! de még véresebb a pity-palaty fészke!... Menekül a sűrű vetés rejtekében tartózkodó kis madár, fölszáll a levegő égbé és ott sírja eszergő énekét a természet adta otthon elvesztése fölött. Az aratók, részesek, kettőzők mélabus dala tölti be szerteszét a mezők tájait és a jó istennek bőséges áldását várva hullatják keserves munkájukra fáradságuk verejtékcsöppjeit. „Kaszálnak a réten, százan is egy végben, esisz, esizsi esosz...” Adja Isten, hogy az összegyűjtött rendek, a marokba szedett kővér kékék, az összehalmozott nehéz kereszték és az egybehányt kolosszális asztagok adják meg a magyar nemzet megelégedését!

NYILT TÉR.*)

Czimbalmozók figyelmébe!

Werner Sárka

Budapesten a czimbalom-tanszakot jeles eredménnyel elvégzett és a Nemzeti Zenede vizsgálatán kitüntetett

czimbalom-művész

ajánlkozik

czimbalom-órak

adására

illetve hanggyéről való gyökeres tanítására.

Lakása: S.-a-Ujhely, Wekerle-tér, Róth-féle házban.

*) E rovat alatt közlettekért nem vállal felelőséget a szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

g. o. Debreczen. A postai megbízás költésége 45 fillárba kerül.
S. M. Cime: Balaton-Füred.
Érdeklődő: A miniszterium szivesen veszi az ilyen tudósítást. Tessék földmivélségi miniszterium megfelelő szakosztályához küldeni.

Nem közölhetők: Jaj be búsan harangoznak Tarjánban... (Parodia.)

Kiadó tulajdonos: **Éhler Gyula.**

Vasuti menetrend.

Indul Ujhelyből:

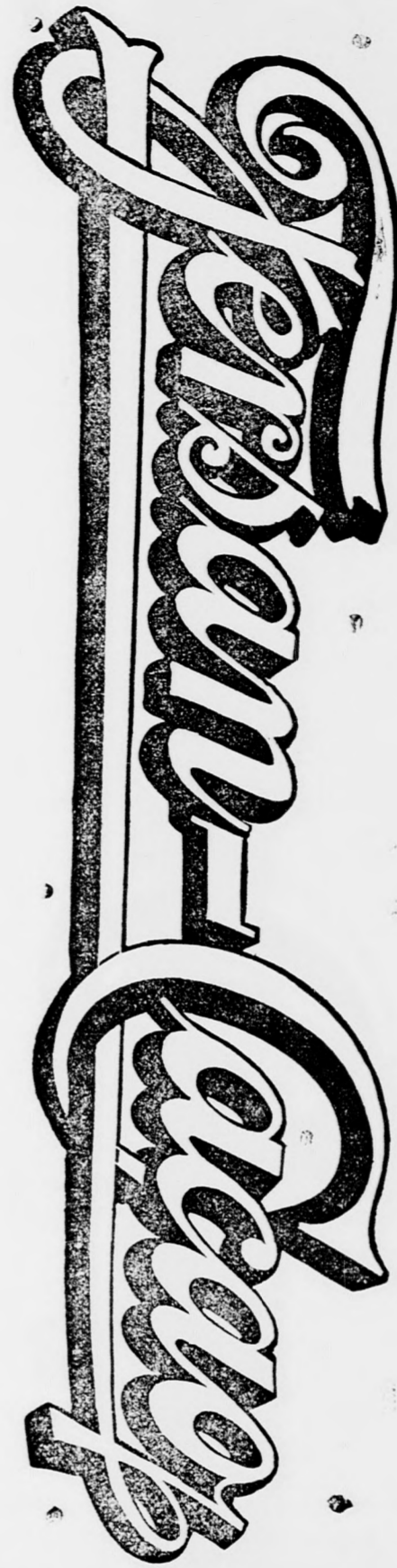
Budapest felé	
Reggel gyors v. postával	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 02 perc.
Este vegyes v. postával	9 óra 10 perc.
Kassa felé	
Reggel személy v. postával	7 óra — perc.
Délután személy v. postával	1 óra 15 perc.
Este személy v. postával	8 óra 32 perc.
Mező-Laborecz felé	
Reggel vegyes v. postával	7 óra — perc.
Délután személy v. postával	1 óra 35 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.
Csap felé.	
Reggel vegyes v. postával	7 óra 39 perc.
Délután gyors v. postával	1 óra 10 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 46 perc.
Este gyors v. postával	8 óra 39 perc.

Érkezik Ujhelybe:

Budapest felől	
Reggel vegyes v. postával	6 óra 33 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 45 perc.
Délután személy v.	4 óra 15 perc.
Este gyors v. postával	8 óra 09 perc.
Kassa felől	
Reggel személy v. postával	7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával	2 óra 52 perc.
Este vegyes v. postával	8 óra 31 perc.
Mező-Laborecz felől	
Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával	3 óra 30 perc.
Este vegyes v. postával	8 óra 31 perc.
Csap felől.	
Reggel gyors v. postával	6 óra 50 perc.
Délután személy v. postával	11 óra 53 perc.
Délután gyors v. postával	3 óra 41 perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 56 perc.

Állást keres.

Állam számvitelben és kereskedelmi könyvvezetésben, valamint gazdaságban gyakorlati uton képzett 36 éves, r. kath., családos férfi, szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Magyarnak PÉCS. — Németnek BÉCS.

Schönwald Imre

Nem tetszőért
a pénz
visszaadatik.

ékszergyáros, órás és látszerész PÉCS.

Három évi
írásbeli
jótállás.

Ne küldjük pénzünket külföldre!

Hazai iparunkat előmozdító céggel mindenemü arany és ezüst tárgyak, órák és minden e szakmába vágó cikkek sokkal olcsóbban, jobban és megbízhatóbban szerezhetők be, mint a külföldön

Valódi ezüst női rem. óra frt 6.—
Ugyanez dupla fedéllel frt 8.—
Valódi 14 kar. arany női rem. óra
frt 14.—
Ugyanez dupla fedéllel frt 18,50

Valódi ezüst páncélos ór. aláneczek m. kir. fémjelzéssel.

15 gramm súlyban	frt 1,20	60 gramm súlyban	frt 3,80
20 gramm súlyban	frt 1,50	70 gramm súlyban	frt 4,50
30 gramm súlyban	frt 2,20	80 gramm súlyban	frt 5,20
40 gramm súlyban	frt 2,60	100 gramm súlyban	frt 6,50
50 gramm súlyban	frt 3,25	150 gramm súlyban	frt 9,50

Valódi 14 kar. aranylánczok 40 féle divatos mintában.

20 gramm súlyban	frt 24.—	40 gramm súlyban	frt 47.—
25 gramm súlyban	frt 30.—	50 gramm súlyban	frt 58.—
30 gramm súlyban	frt 37.—	60 gramm súlyban	frt 69.—

köves lógók nélkül mérve.

14 kar. arany pecsétygyűrű frt 6,80
Uj aranyból 6 kar. frt 3,50
Double arany frt 1,50
Mértékül elegendő egy papírszállag. kerül.

Egy 25 grammos aranylánczhoz egy 15 grammos köves függelék véve összesen 40 gramm nálam 34 frt 50 krajczárba

Valódi ezüst rem. óra frt 5.—
Dupla fedéllel frt 7.—
Valódi ezüst ankre-rem. dupla fedéllel frt 8.—

Ugyanez erősebb 9 frt. Ugyanez arany szeg. 12 frt. Tulla ezüst ankre-rem. dupla fedéllel 12 frt. Valódi 14 kar. arany ankre-rem. óra 24 frt. Dupla fedéllel 35 frt. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve bárkinek küldetik.

Épületek, ingóságok, termények

tűz- és jégkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánlkozik :

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

Megjelen mi
kedd, csütör

Szerkesztős
Satoralja-Uj

Kéziratokat

Apró hirdetésel
4 fill., vasta

Nyilttérben mi

Magyaros

(s.) Agi
kinek nem
az iskolák
tele köüli
rülhetlenül b
jaira, ujjabb
az illetékes
vezető ható
magyar nye
sát s módjá
közismeretü
lélekre ható

Örömm
tert ezen re
alkalmából,
magyarosítá
tásügyünket
ket előbbre
ez neki oly
pl. a bíróna
vezető főnc
percsonagot
ítéletet vag
gezen.

Mélyebb
nemzeti ideá
ter intenció
megtámadta
tás és üvölt
nem hátrál.
lővé nem vá
zetének előh
sőt ami leg
lét látja leg
előtt, — e
ditja azon
melylyel őt
megáldotta,
latára emelk
erkölcsi fele
szik, hogy
sitse, amint
denki elvá
egyéni meg
munkára na
is őt.

A neme
ellentábor
hajlja meg
nak meghá
magatartása
vívna a ne
elégedését,
a „magyar
ez csak kro
lelkükben
a megvetés
vádja zúdu
len, mert
szemernyi
becsülhet
bevallott e
vak lárma
ritható. —
a miniszter
nem illethe
Minket
zelebről is
Tudjuk, hog